

ORIGINAL ARTICLE

Diagnostic Value of Hyperbilirubinemia in Acute Appendicitis

Farzad Bozorgi¹,
 Mina Alvandipour²,
 Seyed Hosein Montazer¹,
 Iraj Golikhatir¹,
 Hamed Khodabakhsh³,
 Mohammadyasin Karami⁴

¹ Assistant Professor, Department of Emergency Medicine, Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

² Assistant Professor, Department of Surgery, Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

³ Resident in Emergency Medicine, Student Research Committee, Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

⁴ Resident in Surgery, Student Research Committee, Faculty of Medicine, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

(Received September 8, 2015 ; Accepted June 12, 2016)

Abstract

Background and purpose: Appendectomy is the most common emergency surgery and diagnosis of this clinical problem is of great importance in decreasing the complications and treatment costs. In this study the diagnostic value of bilirubin level and WBC count in acute appendicitis were compared.

Materials and methods: A cross-sectional study was performed in patients attending Emergency Department in Sari Imam Khomeini Hospital, 2014, with pain in abdomen and primary diagnosis of appendicitis. The diagnostic value of lab tests (bilirubin level and WBC count) was investigated. Also, the sensitivity, specificity, positive predictive value (PPV) and negative predictive value (NPV) of two tests were compared.

Results: The specificity, sensitivity, PPV, and NPV of hyperbilirubinemia for acute appendicitis was 66.7%, 75.8%, 95.8%, and 21.4%, respectively. The specificity and sensitivity of leukocytosis for appendicitis was 100% and 71.4%, respectively. The positive predictive value for an elevated WBC count was 100% and the negative predictive value was 25.7%.

Conclusion: Bilirubin level and WBC count were found to have fairly similar predictive values for acute appendicitis. Therefore, measuring bilirubin levels might be useful when investigating a patient with symptoms of acute appendicitis.

Keywords: appendicitis, hyperbilirubinemia, diagnostic value

J Mazandaran Univ Med Sci 2016; 26(139): 27-33 (Persian).

بررسی ارزش تشخیصی هایپریلی روینی در آپاندیسیت حاد

فرزاد بزرگی^۱
مینا الوندی پور^۲
سید حسین منتظر^۱
ایرج گلی خطیر^۱
حامد خدابخش^۳
محمد یاسین کرمی^۴

چکیده

سابقه و هدف: با توجه به این که عمل آپاند کتومی از جمله شایع ترین اعمال جراحی اورژانس بوده و تشخیص دقیق موارد مشکوک این مشکل بالینی بسیار از نظر عوارض و هزینه های درمانی و کاهش خطرات مربوطه مهم می باشد لذا هدف از این مطالعه مقایسه ارزش تشخیصی استفاده از تست تعیین سطح بیلی روین با تعداد گلbul سفید خون در تشخیص آپاندیسیت حاد بوده است.

مواد و روش ها: مطالعه مقطعی حاضر در فاصله مرداد ماه تا بهمن ماه سال ۱۳۹۳ روی بیماران مراجعه کننده به اورژانس بیمارستان امام خمینی (ره) ساری با شکایت درد شکم و تشخیص اولیه آپاندیسیت جهت تعیین ارزش تشخیصی هایپریلی روینی در آپاندیسیت حاد انجام شد. ۴ فاکتور ارزش تشخیصی حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و ارزش اخباری منفی محاسبه و گزارش گردید.

یافته ها: هایپریلی روینی توتال در تشخیص آپاندیسیت حاد دارای حساسیت ۷۵/۸ درصد، ویژگی ۶۶/۷ درصد، ارزش اخباری مثبت ۸/۹۵ درصد و ارزش اخباری منفی ۴/۲۱ درصد و نیز لکوسیتوز در تشخیص آپاندیسیت حاد دارای حساسیت ۷۱/۴ درصد، ویژگی ۱۰۰ درصد، ارزش اخباری مثبت ۱۰۰ درصد و ارزش اخباری منفی ۷/۲۵ درصد بود.

استنتاج: مقدار بیلی روین و گلbul سفید ارزش تشخیصی نسبتاً مشابه در تشخیص آپاندیسیت حاد دارند. بنابراین اندازه گیری سطح بیلی روین در زمان بررسی بیمار با علایم و نشانه های آپاندیسیت حاد ممکن است کمک کننده باشد.

واژه های کلیدی: آپاندیسیت، هایپریلی روینی، ارزش تشخیصی

مقدمه

تهدید کننده حیات مانند پریتونیت، سپسیس و آبشه های شکمی گردد که به نوبه خود در صورت عدم درمان مناسب تا حد ۸۰ درصد مورتالیتی دارد. لذا تشخیص و مداخله جراحی مناسب در این موارد می تواند در کاهش مورتالیتی شرایط فوق موثر باشد(۱).

آپاندیسیت حاد (Acute Appendicitis) یکی از شایع ترین علل جراحی در موارد اورژانس می باشد که مورتالیتی آن حدود ۳ درصد و در موارد پروفوراسیون در حد ۶ درصد گزارش گردیده است. پروفوراسیون یا همان سوراخ شدگی جدار روده خود می تواند موجب شرایط

مؤلف مسئول: مینا الوندی پور - ساری: مرکز آموزشی و درمانی امام خمینی (ره)، گروه جراحی

E-mail: minaalvh@yahoo.com <mailto:n.iranifam@urmia.ac.ir>

۱. استادیار، گروه طب اورژانس دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران
۲. استادیار، گروه جراحی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران
۳. رزیدنت ارشد طب اورژانس، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پزشکی مازندران، ساری، ایران
۴. رزیدنت ارشد جراحی عمومی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران

تاریخ تصویب: ۱۳۹۵/۳/۲۳

تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۳۹۴/۶/۲۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۶/۱۷

تشخیص و پیشگویی عوارض آپاندیسیت به کار رفته‌اند جدیداً هایپریلی روینیمی به عنوان یک فاکتور پیشگویی کننده قوی برای تشخیص موارد پرفوراسیون و گانگرن قبل از عمل مطرح شده است که احتمالاً پاتوفیزیولوژی آن وجود عفونت‌های باکتریال و فاکتورهای التهابی است و در جریان بروز پرفوراسیون باعث ایجاد اختلال در پاکسازی بیلی روین و افزایش تولید آن می‌شود. این مطالعه با هدف تعیین حساسیت و ویژگی هایپریلی روینی در پیشگویی آپاندیسیت حاد و عوارض احتمالی آن شامل پرفوراسیون و گانگرن در مقایسه با لکوسیتوز انجام گردید که به منظور پیدا کردن فاکتوری برای تشخیص به موقع و مداخله درست جراحی برای کاهش موربیدیتی ناشی از عوارض آپاندیسیت طراحی شده است. نتایج این مطالعه می‌تواند به عنوان روشی کاربردی در مساعدت به جراحان برای تشخیص به هنگام قرار گیرد.

مواد و روش‌ها

مطالعه حاضر یک مطالعه مقطعی بوده است که روی بیمارانی که با شکایت درد شکم و تشخیص اولیه آپاندیسیت در فاصله مرداد ماه تا بهمن ماه سال ۱۳۹۳ به اورژانس بیمارستان امام خمینی (ره) ساری مراجعه کرده و بسترهای شده بودند با هدف تعیین ارزش تشخیصی تست‌های آزمایشگاهی در بیماری آپاندیسیت حاد انجام گرفت. معیار ورود به مطالعه شامل بیماران با تشخیص آپاندیسیت حاد در معاینات اولیه (بر اساس معیار تشخیصی آلوارادو) بود. هم‌چنین معیار خروج از مطالعه ترخیص بیمار بدون نیاز به آپاندیسیت، سندرم مناسب، سابقه بیماری کبدی از جمله هپاتیت، سندرم ژیلبرت، ایکتر انسدادی و یافته‌های غیر آپاندیسیت در گزارش پاتولوژی و عدم تمایل به شرکت در مطالعه بود. در این مطالعه محقق هیچ گونه دخل و تصریفی در نتایج

تقریباً ۷ درصد مردم جهان به دلیل ابتلا به آپاندیسیت حاد متحمل عمل جراحی آپاندیسیت می‌شوند که اکثر موارد در بزرگسالی و جوانی بروز نموده و در مردان اندکی بیش تراز زنان می‌باشد^(۱،۲). در حال حاضر شیوع این جراحی به عنوان شایع ترین عمل جراحی شکمی اورژانس حدود ۱۰ نفر از هر ۱۰ هزار نفر بیمار تخمین زده شده است^(۳). از جمله مواردی که به صورت رایج جهت بررسی احتمال آپاندیسیت حاد مورد استفاده قرار می‌گیرد شامل شمارش لکوسیتی (WBC) و CRP می‌باشد. لکوسیتوز در حد ۱۰۰۰۰ الی ۱۸۰۰۰ سلول در میلی‌متر مکعب معمولاً در آپاندیسیت حاد بدون عارضه بروز می‌کند که اغلب با ارجحیت PMN بوده و لکوسیتوز بیش از ۱۸۰۰۰ سلول در میلی‌متر مکعب بیش تراز موارد عارضه دار آپاندیسیت یافت می‌شود^(۴). شمارش لکوسیتی برای تشخیص آپاندیسیت حاد غیر اختصاصی بوده و شرایط دیگر و عوارض مختلفی که می‌تواند درد شکمی ایجاد نمایند، موجب افزایش شمارش لکوسیتی می‌گردد. بیلی روین یک محصول نهائی تخریب متابولیک هم، میو گلوبین، سیتوکروم p450 و دیگر گروههای مختلف هموپروتئین می‌باشد. سطح سرمی بیلی روین بیان گر تعادل بین تولید و تخریب این محصول نهائی می‌باشد که شامل دو نوع مستقیم یا کونژوگه و غیرمستقیم یا غیر کونژوگه می‌باشد. هایپریلی روینی معمولاً یا در موارد بیماری کولستاتیک، هپاتوسیتی و یا همولیتیک بروز می‌کند که موارد کولستاتیک و هپاتوسیتی معمولاً مرتبط با افزایش آنزیمهای کبدی می‌باشد. البته در موارد التهاب با توکسین‌ها و عفونت‌ها نیز می‌توان افزایش سطح بیلی روین را اندازه‌گیری نمود که پروسه‌های ایجاد التهاب و عفونت‌های شکمی از جمله این موارد بوده و به نظر می‌رسد بررسی آن می‌تواند کمک کننده باشد^(۵). در بین فاکتورهای آزمایشگاهی مختلف که جهت

یافته ها

میانگین سن ۱۰۰ نفر شرکت کننده در مطالعه $۲۵ \pm ۱۷/۱۰$ سال، میانه سن ۲۸ سال و محدود سن سال بود. کمترین سن ۱۱ سال، بیشترین سن ۸۴ سال و فراوان ترین گروه سنی ۳۰ تا ۲۱ سال بود. فراوانی مردان نسبت به زنان بیش از دو برابر بود (۶۶ مرد) و میانگین بیلی روبین توتال برابر $۰/۲۶ \text{ mg/dl} \pm ۰/۱۴$ بود. میانه $۱/۱۰ \text{ mg/dl}$ و محدود $۱/۱۰ \text{ mg/dl}$ بود. حداقل مقدار بیلی روبین توتال $۰/۵۰ \text{ mg/dl}$ و حداقل آن $۰/۲۰ \text{ mg/dl}$ محاسبه شد. میانگین تعداد لکوسیت ها برابر ۱۱۰۰ cell/mm^3 و محدود $۲۲۴۶/۰/۱ \text{ cell/mm}^3$ بود. میانه $۱۱۵۵ \pm ۰/۱ \text{ cell/mm}^3$ و محدود ۱۰۰۰ cell/mm^3 بود. حداقل تعداد سلول های لکوسیت ۷۸۰۰ cell/mm^3 و حداقل آن ها ۱۸۰۰ cell/mm^3 بود. حداقل محاسبه شد. رسی فراوانی نتایج پاتولوژی بیماران تحت مطالعه نشان داد که نزدیک به دو سوم از آنان به آپاندیسیت بدون عارضه مبتلا هستند (۶۱ نفر)، ۶۱ درصد، ۲۱ نفر عارضه دار و ۹ نفر نیز دارای آپاندیس نرمال (شرح حال و معاینات و آزمایشات به نفع تشخیص آپاندیسیت بوده اما گزارش پاتولوژی نرمال ذکر شده است) بودند.

با توجه به جدول شماره ۱ هایپریلی روبینی توتال در تشخیص آپاندیسیت حاد دارای حساسیت $۷۵/۸$ درصد، ویژگی $۶۶/۷$ درصد، ارزش اخباری مثبت $۹۵/۸$ درصد و ارزش اخباری منفی $۲۱/۴$ درصد می باشد.

جدول شماره ۱: سطح بیلی روبین توتال در بیماران با تشخیص اولیه آپاندیسیت حاد

	مجموع	فرد سالم	فرد بیمار	
۷۲	۳	۶۹	نیتیج تست مثبت	
۲۸	۶	۲۲	نیتیج تست منفی	
۱۰۰	۹	۹۱	مجموع	

با توجه به جدول شماره ۲ لکوسیتوز در تشخیص آپاندیسیت حاد دارای حساسیت $۷۱/۴$ درصد، ویژگی ۱۰۰ درصد، ارزش اخباری مثبت ۱۰۰ درصد و ارزش

نداشته و فقط به جمع آوری و گزارش اطلاعات موجود پرداخته است. این مطالعه به بررسی نتایج حاصل از معاینات و آزمایشات بیمارانی می پردازد که به بخش اورژانس بیمارستان امام خمینی (ره) شهر ساری مراجعه کرده بودند. اطلاعات هر یک از بیماران شامل داده های دموگرافیک، مدت علائم همراه شامل درد، تب و نتیجه معاینات اولیه، نتایج آزمایشات شمارش گلوبول های سفید و نیز میزان بیلی روبین توتال و مستقیم سرم ثبت شد. بیمارانی که در نهایت تحت عمل جراحی قرار گرفتند با ثبت و کنترل پاسخ پاتولوژی نمونه بعد از عمل به عنوان استاندارد طلایی تشخیصی وارد مطالعه شدند. حداقل حجم نمونه در این مطالعه با در نظر گرفتن $p=0/8$ ، $d=0/52$ ، $\alpha=0/05$ و $Z_{1-\alpha/2}=1/96$ برابر با $۱/۱۰$ نفر بود.

$$N = \frac{Z^2 \times P(1-P)}{d^2}$$

اما با توجه به این که ممکن بود سایر اطلاعات مورد نیاز برای برخی از نمونه ها تکمیل نشود و یا به هر دلیلی بعضی از بیماران از مطالعه خارج شوند، حجم نمونه تا دو برابر افزایش داده شد و در نهایت ۱۰۰ نفر وارد مطالعه شدند. در اندازه گیری بیلی روبین توتال سرم روش کالریمتري انجام شد و مقادير بالاتر از ۱ mg/dl به عنوان هایپریلی روبینی در نظر گرفته شد. این آزمایش در تمامی بیماران مورد مطالعه در آزمایشگاه با استفاده از کیت تهیه شده از شرکت پارس آزمون (۸۹۰۰۸) به انجام رسید. همچنین میزان شمارش لکوسیتی بیماران نیز در بررسی لحظه گردید و ثبت شد. میزان افزایش شمارش لکوسیتی به صورت تعداد سلول بیش از ۱۰۰۰ cell/mm^3 در نظر گرفته شد. پس از جمع آوری اطلاعات لازم و رسیدن به حجم نمونه مناسب، تمامی داده ها وارد نرم افزار SPSS نسخه ۱۸ شدند. ارتباط میان متغیرهای مستقل و وابسته و ۴ فاکتور ارزش تشخیصی حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و ارزش اخباری منفی محاسبه و گزارش گردید.

.	۲۱	عارضه دار گانگرنه
.	۹	عارضه دار پرفوره
	۱۰۰	کل

بحث

مطالعه حاضر یک مطالعه مقطعی بود که به بررسی ارزش تشخیصی تست‌های مختلف در تشخیص آپاندیسیت حاد پرداخته است. تمامی ۱۰۰ بیمار شرکت کننده در این مطالعه تشخیص اولیه آپاندیسیت حاد داشتند. میانگین سنی بیماران ۳۳ سال بود. آپاندیسیت به عنوان یک بیماری برای سینین جوانی معروف است و در سراسر دنیا ۴۰ درصد از بیماران مراجعه کننده به مراکز درمانی با شکایت آپاندیسیت در دهه دوم و سوم (۱۰ تا ۲۹ سال) زندگی خود هستند. کوچک‌ترین فرد شرکت کننده در مطالعه حاضر نیز در همین گروه سنی قرار داشت و نزدیک به دو سوم از آنان در دهه دوم و سوم زندگی خود بودند. هم‌چنین در مطالعه Khan و همکاران میانگین سنی بیماران مبتلا به آپاندیسیت حاد ۲۷ سال گزارش شد^(۶) و در مطالعه Jamaluddin و همکاران نیز نزدیک به نیمی از بیماران بین ۱۱ تا ۲۰ سال بودند^(۶). از لحاظ جنسیت، مردان استعداد بیشتری برای ابتلا به آپاندیسیت داشته و با نسبت ۱/۴ به ۱ نسبت به زنان به این مشکل مبتلا می‌شوند. به عبارت دیگر خطر ابتلا به آپاندیسیت در طول عمر برای مردان ۸/۶ درصد و برای زنان ۶/۷ درصد است^(۷). جنسیت بیماران مطالعه حاضر بسیار نزدیک به نسبت ۲ به ۱ بود و مطابق با سایر مطالعات داخلی و خارجی^(۸,۷). ابتلای مردان نسبت به زنان بیشتر است. به هر حال این تفاوت درصد در مطالعات مختلف متفاوت است. از مطالعات خارجی می‌توان به مطالعه انجام شده در پاکستان اشاره کرد که فراوانی مردان اگرچه از نصف بیشتر بود اما تفاوت فاحشی را نشان نمی‌داد (۵۲ درصد)^(۶). نتایج مشابه در مطالعات انجام شده در کشور نپال و ایرلند گزارش شده است^(۸,۶). نتایج حاصل از سنجش میزان بیلری روین میزان بیماران نشان داد که ۷۲ درصد بیماران با تشخیص

اخباری منفی ۲۵/۷ درصد می‌باشد. با توجه به نتایج به دست آمده از دو تست تشخیصی درآپاندیسیت حاد، جدول شماره ۳ به مقایسه سایر نتایج پرداخته است. همان‌طور که از نتایج مشاهده می‌شود، بالاترین حساسیت مربوط به هایپریلی روینی توtal است. بیشترین ویژگی و ارزش اخباری مثبت مربوط به لکوسیتوز بوده و بالاترین ارزش اخباری منفی برای تست شمارش گلبول‌های سفید به دست آمد.

جدول شماره ۲: نتایج شمارش لکوسیتوز در بیماران با تشخیص اولیه آپاندیسیت حاد

	فرد سالم	فرد بیمار	مجموع
نتیجه تست مثبت	۶۵	۶۵	
نتیجه تست منفی	۹	۲۶	
مجموع	۹	۹۱	

جدول شماره ۳: مقایسه ارزش تشخیصی هایپریلی روینی توtal و لکوسیتوز در تشخیص آپاندیسیت حاد

	تست شخیصی	نتیجه	بررسی	درست نهایی	درست نهایی درست نهایی	آماری منفی	آماری مثبت	ویژگی	حساب	فرد بیمار	فرد سالم	مجموع
هایپریلی روینی توtal	۹۸/۸۶	۷/۷۷	۲۱/۴	۹۵/۸	۶۶/۷	۷۵/۸				۶۵	۰	۶۵
لکوسیتوز	۹۹/۲۸	-	۲۵/۷	۱۰۰	۱۰۰	۷۱/۴				۹	۹	۹۱

نتایج پاتولوژی به چهار گروه مستقل (آپاندیسیت طبیعی، آپاندیسیت عارضه‌دار، آپاندیسیت عارضه‌دار گانگرنه و آپاندیسیت عارضه‌دار پرفوره) تقسیم شدند. سپس میانگین بیلری روین توtal و مستقیم میان چهار گروه مقایسه شد (جدول شماره ۴). نتایج نشان داد که اختلاف کاملاً معنی‌داری میان چهار گروه مستقل از لحاظ مقدار میانگین بیلری روین توtal و مستقیم وجود دارد (به ترتیب ۱۰/۰۱ p = ۰/۰۱۸).

جدول شماره ۴: فراوانی مقدار بیلری روین توtal و مستقیم بر اساس نتایج پاتولوژی

	> 1mg/dl	≤ 1mg/dl	نتایج پاتولوژی	میزان بیلری روین توtal
۳	۶		طبیعی	
۴۰	۲۱		بدون عارضه	
۲۰	۱		عارضه دار گانگرنه	
۹	۰		عارضه دار پرفوره	
۱۰۰			کل	
۰	۹		طبیعی	میزان بیلری روین مستقیم
۱	۶		بدون عارضه	

لکوسیتوز و سایر نتایج به دست آمده در تشخیص آپاندیسیت حاد در نظر گرفته شود. با توجه به مطالعات محدود داخلی در تعیین ارزش تشخیصی هایپریلی روینمی توatal در پیش‌بینی و تشخیص آپاندیسیت حاد و همچنین عدم تعیین حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و منفی آن در بیماران ایرانی، در این مطالعه این ارزش تشخیصی مورد بررسی قرار گرفت که حساسیت هایپریلی روینمی توatal نسبت به لکوسیتوز بالاتر بود. اگرچه اختلاف میان این مقدار در دو تست هایپریلی روینمی توatal و WBC قابل توجه نبود. هم چنین اختلاف اندکی میان ارزش اخباری مثبت بین دو تست مذکور وجود داشت که در این مورد ارزش اخباری مثبت WBC کمی بیشتر بود.

ارزش تشخیصی لکوسیتوز در آپاندیسیت حاد توسط بسیاری از مطالعات داخلی و خارجی مورد تأیید قرار گرفته است. برای مثال مطالعه گذشته‌نگری روی ۸۴۷ بیمار تحت آپاندکتومی نشان داد که استفاده از شمارش گلbul‌های سفید دارای حساسیت بیش از ۹۰ درصد در تشخیص آپاندیسیت بوده و می‌تواند تا ۷۰ درصد از آپاندکتومی منفی جلوگیری نماید(۱۰). در ۱۶۲ کودک با علائم شکم حاد، ارزش تشخیصی لکوسیتوز در بیمارانی که نتیجه پاتولوژی آنان موید آپاندیسیت گانگرنه و پرفوره بود به ترتیب ۵۸ درصد و ۷۶ درصد گزارش شد(۱۱). مطالعه ۲۰۰ بیمار مشکوک به آپاندیسیت حاد در تهران نشان داد که حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و منفی لکوسیتوز در تشخیص این بیماری به ترتیب ۸۵ درصد، ۳۴ درصد، ۹۲ درصد و ۱۷ درصد می‌باشد(۱۲).

از اهداف مطالعه حاضر مقایسه ارزش تشخیصی دو تست لکوسیتوز و هایپریلی روینمی توatal در تشخیص آپاندیسیت حاد بوده است. با توجه به نتایج ارزش تشخیصی این دو تست، تفاوت قابل توجهی میان این دو آزمون در تشخیص آپاندیسیت حاد وجود ندارد. در حالی که حساسیت هایپریلی روینمی نسبت به لکوسیتوز کمی

آپاندیسیت حاد، سطح بیلی روینمی توatal بالاتر از حد نرمال ($<1\text{mg/dl}$) داشتند به طوری که میانگین آن برابر ۱/۱۴ بود. البته مقایسه نتایج پاتولوژی و سنجش میزان بیلی روینمی توatal حاکی از آن بود که از میان ۹ بیمار با تشخیص پاتولوژی آپاندیس نرمال، سطح بیلی روینمی ۳ نفر بالاتر از 1 mg/dl بوده است. هم چنین از میان ۹۱ بیماری که تشخیص پاتولوژی آنان آپاندیسیت غیرنرمال را نشان داده بود، ۶۹ نفر (۷۵/۸ درصد) دارای هایپریلی روینمی توatal و ۲۲ نفر (۲۴/۲ درصد) دارای سطح نرمال بیلی روینمی توatal بودند. با توجه به نتایج به دست آمده از آزمون‌های فوق حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری منفی و مثبت نیز به ترتیب ۷۵/۸ درصد، ۶۶/۷ درصد، ۲۱/۴ درصد و ۹۵/۸ درصد گزارش شد. در دهه اخیر مطالعات مختلفی در ارتباط با تعیین ارزش تشخیصی سطح بیلی روینمی در تشخیص آپاندیسیت حاد انجام گرفته است. سطح بیلی روینمی در بیماران مبتلا به آپاندیسیت بدون عارضه در مقایسه با آپاندیس غیرالتهابی بالاتر و همچنین سطح بیلی روینمی در بیماران مبتلا به آپاندیسیت پرفوره یا گانگرنه از آپاندیسیت ساده بیشتر گزارش شد و تمامی این اختلافات از لحاظ آماری معنی دار بود(۸). در مطالعه دیگری ارزش تشخیصی هایپریلی روینمی توatal در تشخیص آپاندیسیت حاد به صورت حساسیت ۸ درصد، ویژگی ۹۴ درصد، ارزش اخباری مثبت ۸۵ درصد و ارزش اخباری منفی ۲۶ درصد گزارش شد. در همین مطالعه ارزش تشخیصی هایپریلی روینمی توatal در تشخیص آپاندیسیت پرفوره به صورت حساسیت ۹ درصد، ویژگی ۹۳ درصد، ارزش اخباری مثبت ۲۴ درصد و ارزش اخباری منفی ۸۲ درصد گزارش گردید(۹). اگرچه اعداد به دست آمده در مطالعات مختلف با هم متفاوت بوده و با مطالعه حاضر نیز تفاوت قابل توجهی را نشان می‌دهد، اما تمامی نتایج به دست آمده حاکی از آن است که استفاده از تست تشخیصی هایپریلی روینمی توatal می‌تواند به عنوان یک روش تشخیصی کمکی در کنار سایر تست‌ها از قبیل

با سپاس از همکاری دانشگاه علوم پزشکی مازندران و بخش اورژانس بیمارستان امام خمینی ساری و نیز تمامی بیمارانی که اجازه انجام این پژوهش را به مجریان طرح اعطای نمودند.

بالاتر است، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و منفی لکوسیتوز از هایپریلی روینمی بالاتر می باشد. البته به جز ویژگی در سایر فاکتورها تفاوت بسیار اندک است. در پایان می توان نتیجه گیری کرد که هر دو تست می توانند به عنوان روش تشخیصی کمکی در کنار سونوگرافی در تشخیص آپاندیسیت حاد مورد استفاده قرار گیرند.

سپاسگزاری

References

- Addiss DG1, Shaffer N, Fowler BS, Tauxe RV. The epidemiology of appendicitis and appendectomy in the United States. Am J Epidemiol 1990; 132(5): 910-925.
- Flum DR, Morris A, Koepsell T, Dellinger EP. Has misdiagnosis of appendicitis decreased over time? a population-based analysis. JAMA 2001; 286(14): 1748-1753.
- Flum DR, Koepsell T. The clinical and economic correlates of misdiagnosed appendicitis: nationwide analysis. Arch Surg 2002; 137(7): 799-804.
- Bower RJ, Bell MJ, Ternberg JL. Diagnostic value of the white blood count and neutrophil percentage in the evaluation of abdominal pain in children. Surg Gynecol Obstet 1981; 152(4): 424-426.
- Nomura S, Watanabe M, Komine O, Shioya T, Toyoda T, Bou H, et al. Serum total bilirubin elevation is a predictor of the clinicopathological severity of acute appendicitis. Surg Today 2014; 44(6): 1104-1108.
- Jamaluddin M, Hussain SM, Ahmad H. Hyperbilirubinaemia a predictive factor for complicated acute appendicitis: a study in a tertiary care hospital. J Pak Med Assoc 2013; 63(11): 1374-1378.
- Humes DJ, Simpson J. Acute appendicitis. BMJ 2006; 333(7567): 530-534.
- Emmanuel A, Murchan P, Wilson I, Balfe P. The value of hyperbilirubinaemia in the diagnosis of acute appendicitis. Ann R Coll Surg Engl 2011; 93(3): 213-217.
- Adams HL, Jaunoo SS. Hyperbilirubinaemia in appendicitis: the diagnostic value for prediction of appendicitis and appendiceal perforation. Eur J Trauma Emerg Surg 2015; 42(2): 249-252.
- Bates MF, Khander A, Steigman SA, Tracy TF, Luks FI. Use of white blood cell count and negative appendectomy rate. Pediatrics 2014; 133(1): e39-44.
- Peltola H, Ahlqvist J, Rapola J, Räsänen J, Louhimo I, Saarinen M, et al. C-reactive protein compared with white blood cell count and erythrocyte sedimentation rate in the diagnosis of acute appendicitis in children. Acta Chir Scand 1986; 152: 55-58.
- Berenji M, Yarabbi AR, EshaghHoseini N, GhaziSaeadi R, Vagharian V. Association rate of leukocytosis increased CRP and ESR with acute appendicitis. EBNESINA 2010; 13(1): 24-27.